

Uddannelsesprogram

Introduktionsstilling i specialet Klinisk Mikrobiologi

Afdeling for Klinisk Mikrobiologi, Rigshospitalet

1. Indledning

Introduktionsuddannelsen i det lægelige speciale klinisk mikrobiologi gennemføres under en 12-måneders fuldtidsansættelse på en klinisk mikrobiologisk afdeling (KMA) – en såkaldt i-stilling.

I "Region Øst" er der alt 10 i-stillinger årligt. Disse er fordelt med 3 på KMA Rigshospitalet, 3 på KMA Herlev, 3 på KMA Hvidovre samt 1 på KMA Slagelse.

Målet med i-stillingerne er at give de uddannelsessøgende en bred introduktion til specialet, som den uddannelsessøgende kan foretage sit specialevalg – under kyndig vejledning. Ligeledes kan specialet få indtryk af den uddannelsessøgendes kvalifikationer og egnethed til specialet.

Udgangspunktet for dette uddannelsesprogram er Målbeskrivelsen for speciallægeuddannelsen i klinisk mikrobiologi – den nyeste version kan findes på Sundhedsstyrelsen hjemmeside (www.sst.dk).

2. Præsentation af ansættelsesstedet

Rigshospitalet er et højt specialiseret tertiært hospital og har kun begrænset uvisiteret optag.

Afdeling for klinisk mikrobiologi på Rigshospitalet (KMA, RH) servicerer hovedsageligt Rigshospitalets 2 matrikler (Blegdamsvej og Glostrup) i dagtiden. Efter klokken 22 til klokken 8 den efterfølgende morgen overtager KMA, RH den lægelige rådgivning og håndtering af akutte prøver for hele RegionH (dvs vagtfunktionen overgår fra KMA Herlev og KMA Hvidovre).

KMA, RH udfører cirka 250.000 analyser årligt, som nævnt primært fra Rigshospitalets højt specialiserede afdelinger.

2.1 Personale

KMA, RH er ledet af afdelingens cheflæge og chefbioanalytiker. Afdelingens personale består af bioanalytikere, læger, hygiejnesygeplejersker, sekretærer, akademikere, hospitalsmedhjælpere, forskere, studerende m.fl.

2.2 Arbejdsopgaver

Hovedopgaverne er opdelt på en række daglige funktioner, som beskrevet i Introduktion til nyansatte læger <https://kma-rh.d4.dk/?DokID=3304>. Disse opgaver inkluderer laboratoriedrift, rådgivning om tolkning af prøvesvar samt udredning og behandling af infektioner, infektionshygienisk rådgivning samt forskning og udvikling.

3. Kompetenceudvikling, vejledning og forløb

3.1 Introduktionsperioden

Forud for ansættelsen modtager uddannelseslægen dette uddannelsesprogram, ovenstående introduktion til nyansatte læger, vagtskema (forudgået af kontakt fra skemalægger mhp vagtønsker) samt en personlig oplæringsplan (<https://kma-rh.d4.dk/?DokID=9723>).

Oplæringsperioden før vagt varer typisk 2-3 uger afhængigt af lægens erfaring. Denne periode indeholder også tildeling af hovedvejleder samt samtale med den uddannelsesansvarlige overlæge (<https://kma-rh.d4.dk/?DokID=14126>). I oplæringsperioden skal den uddannelsessøgende opnå følgende kompetencer:

- a. Selvstændig udførelse af malariadiagnostik: Antigen test, LAMP test samt farvning og mikroskopi.
- b. Selvstændig udsåning og mikroskopi af akutte bakteriologiske vagtprøver.
- c. Selvstændig udførelse af akutte molekylærbiologiske analyser herunder Filmaray/biofire (meningitis/encephalitis panel samt respiratorisk panel) og Liat.
- d. Under supervision af bagvagt udføre de 4 lægefunktioner i afdelingen, som beskrevet i Introduktion til nyansatte læger <https://kma-rh.d4.dk/?DokID=3304>.
- e. Kunne anvende KMA, RHs IT systemer som grundlag for rådgivning
- f. Kendskab til afdelingens antibiotika politik og principper for rådgivning om diagnostik og behandling af akutte infektionssygdomme
- g. Kendskab til afdelingens infektionshygieniske instrukser

3.2 Resten af introduktionsuddannelsen

Med udgangspunkt i kompetencemålene for introduktionsuddannelsen (jf.målbeskrivelsen for klinisk mikrobiologi på sundhedsstyrelsens hjemmeside (www.sst.dk) og i samarbejde med hovedvejlederen lægges en individualiseret uddannelsesplan for løbende evaluering og sikring af opnåelse af kompetencerne. Uddannelsesplanen lægges ved vejledersamtalerne (minimum 3 men gerne flere efter behov) og uploades på www.uddannelseslæge.dk. Det er essentielt, at der altid foreligger en aktiv uddannelsesplan, så alle kan se hvad der arbejdes med i den indeværende periode.

De enkelte kompetencer attesteres som de opnås primært af hovedvejlederen, men kan også attesteres af anden speciallæge inklusiv den uddannelsesansvarlige overlæge efter behov.

Vær opmærksom på, at det obligatoriske kursus i Pædagogik indgår i introduktionsuddannelsen.

3.3 Afslutning af introduktionsuddannelsen

Ved afslutningen af introduktionsuddannelsen indgår en afsluttende samtale med den uddannelsesansvarlige overlæge blandt andet indeholdende evaluering af afdelingen samt afsluttende karrierevejledning. Derudover skal afdelingen også evalueres online via www.uddannelseslæge.dk, så afdelingen kan få den nødvendige feedback for at kunne vedligeholde uddannelse samt uddannelsesmiljø.

4. Læringsstrategi

Mesterlære indtager en central stilling indenfor klinisk mikrobiologi. Således opnås mange kompetencer gennem den læring der indgår i det daglige superviserede arbejde. Derudover tilbydes der et kort bakteriologisk stammekursus ved afdelingens bioanalytikerundervisere samt formaliseret undervisning såsom Journal Club m.m.

Med hensyn til de anvendte læringsstrategier henvises der til specialets målbeskrivelse (www.sst.dk).

Følgende lærebøger til selvstudium er særligt værdifulde:

- a. Manual of Clinical Microbiology (findes på reservelægekontoret)
- b. Mandell's Principles and Practice of Infectious Diseases (findes på reservelægekontoret)

5. Evalueringsstrategi

Målbeskrivelsen for speciallægeuddannelsen i klinisk mikrobiologi (www.sst.dk) angiver en række evalueringsmetoder til anvendelse i uddannelsen, herunder er kompetencevurdering beskrevet i et særskilt dokument på DSKM's hjemmeside (<https://dskm.dk/uddannelse/nyttige-dokumenter/>)

6. Evaluering af den lægelige videreuddannelse

Udover de løbende evalueringer fra de uddannelsessøgende, som beskrevet under punkt 3.3, bliver KMA, RH periodevist evalueret af Sundhedsstyrelsens inspektorer. Se Sundhedsstyrelsen hjemmeside (www.sst.dk) for seneste inspektorrapport.

Januar 2025

Alex Christian Yde Nielsen

Uddannelsesansvarlig overlæge